

LẬP TRÌNH JAVA

CHƯƠNG 3: LẬP TRÌNH HƯỚNG ĐỐI TƯỢNG TRONG JAVA

- ✓ Nhắc lại các khái niệm cơ bản trong lập trình hướng đối tượng
- ✓ Lập trình hướng đối tượng trong Java
 - Tính kế thừa
 - Tính đa hình
 - Lớp trừu tượng
 - Giao diện

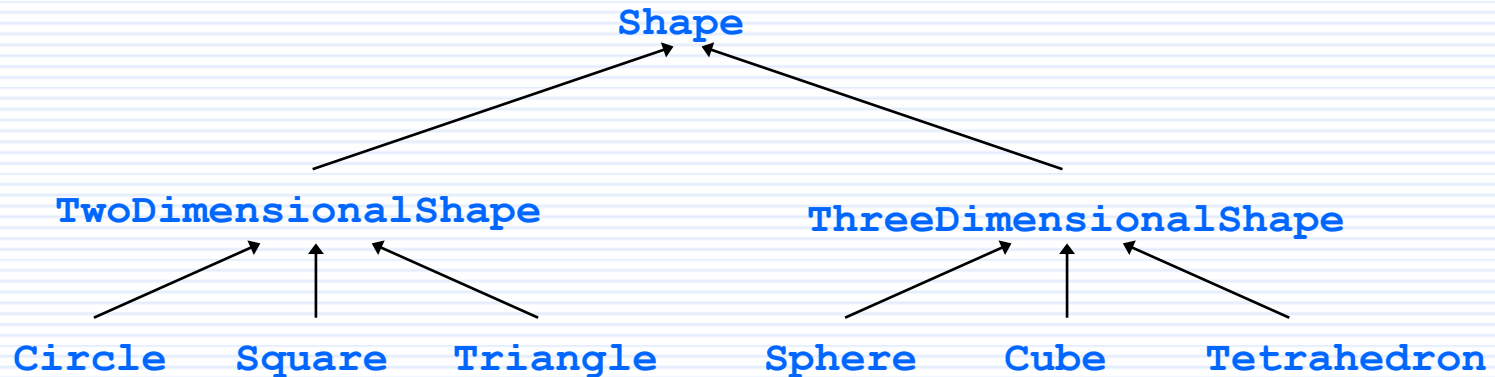

Các khái niệm cơ bản trong Lập trình hướng đối tượng

- ✓ Đóng gói hay Lớp (Class):
 - Gồm 2 thành phần cơ bản: thuộc tính và phương thức.
- ✓ Kế thừa (Inheritance): lớp mới định nghĩa từ lớp có sẵn.
 - Lớp con kế thừa thuộc tính và phương thức của lớp cha.
 - Có 2 kiểu kế thừa: Đơn kế thừa và đa kế thừa
- ✓ Đa hình (Polymorphism)
 - Lớp trừu tượng - Abstraction
 - Giao diện - Interface

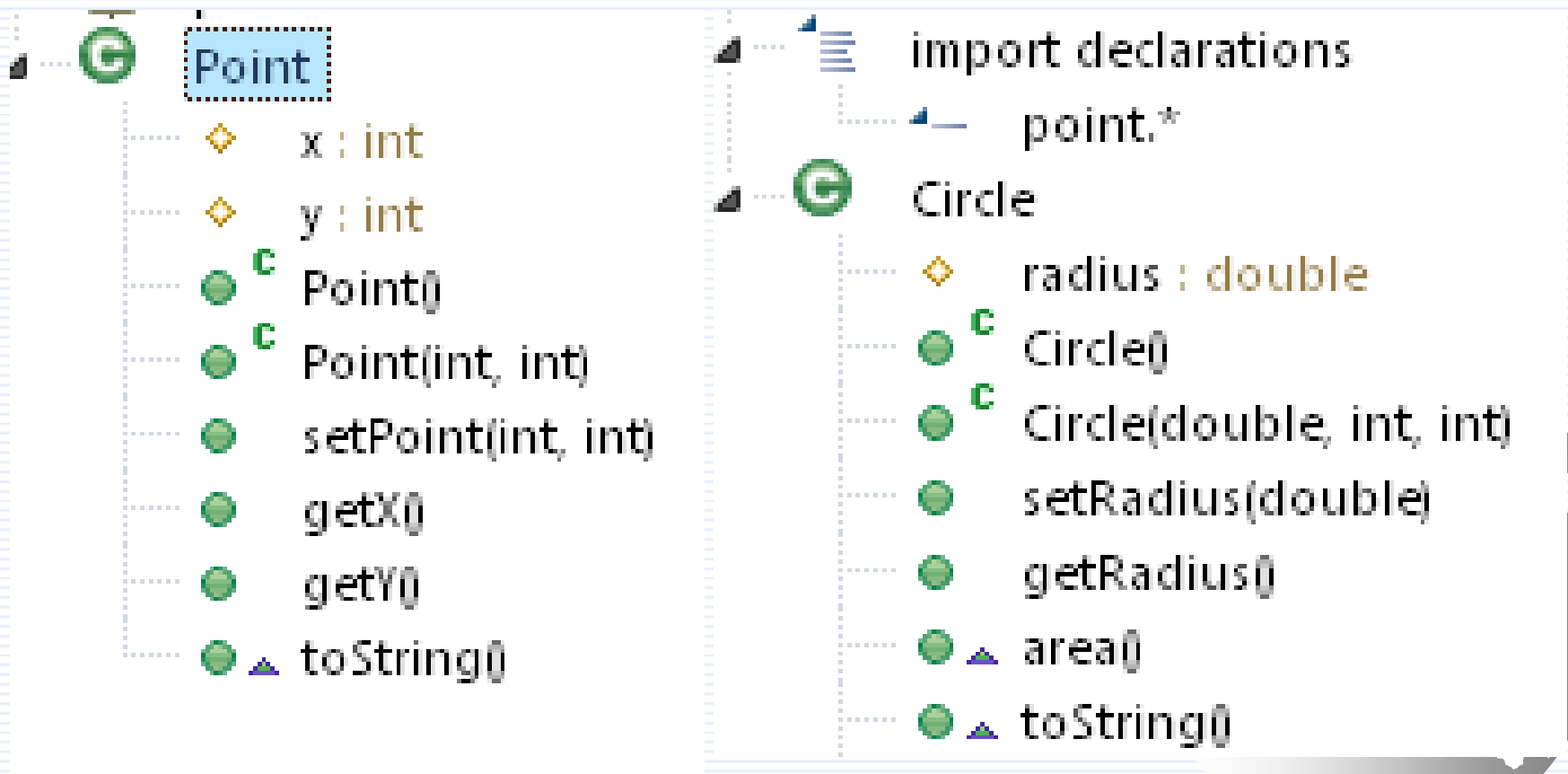
Kế thừa trong Java

- ✓ Dùng từ khóa **extends**: **Đơn kế thừa**
`class TwoDimensionalShape extends Shape{
... }`
- ✓ Các thành phần **private** của lớp cha không được truy xuất trực tiếp từ lớp con.
- ✓ Tất cả các thuộc tính khác giữ nguyên quyền truy xuất.

Kế thừa trong Java

✓ Sơ đồ lớp một ví dụ kế thừa


```
1 // Fig. 27.3: Point.java
2 // Definition of class Point
3
4 public class Point {
5     protected int x, y; // coordinates of the Point
6
7     // No-argument constructor
8     public Point()
9     {
10         // implicit call to superclass constructor occurs here
11         setPoint( 0, 0 );
12     }
13
14     // Constructor
15     public Point( int a, int b )
16     {
17         // implicit call to superclass constructor occurs here
18         setPoint( a, b );
19     }
20
21     // Set x and y coordinates of Point
22     public void setPoint( int a, int b )
23     {
24         x = a;
25         y = b;
26     }
27
28     // get x coordinate
29     public int getX() { return x; }
30
```

```
31 // get y coordinate
32 public int getY() { return y; }
33
34 // convert the point into a String representation
35 public String toString()
36     { return "[" + x + ", " + y + "]" ; }
37 }
38 // Fig. 27.3: Circle.java
39 // Definition of class Circle
40
41 public class Circle extends Point { // inherits from Point
42     protected double radius;
43
44     // No-argument constructor
45     public Circle()
46     {
47         // implicit call to superclass constructor occurs here
48         setRadius( 0 );
49     }
50
51     // Constructor
52     public Circle( double r, int a, int b )
53     {
54         super( a, b ); // call to superclass constructor
55         setRadius( r );
56     }
57
58     // Set radius of Circle
59     public void setRadius( double r )
60     { radius = ( r >= 0.0 ? r : 0.0 ); }
```

```
61
62 // Get radius of Circle
63 public double getRadius() { return radius; }
64
65 // Calculate area of Circle
66 public double area() { return Math.PI * radius * radius; }
67
68 // convert the Circle to a String
69 public String toString()
70 {
71     return "Center = " + "[" + x + ", " + y + "]" +
72         "; Radius = " + radius;
73 }
```



```
75 // Fig. 27.3: InheritanceTest.java
76 // Demonstrating the "is a" relationship
77 import java.text.DecimalFormat;
78 import javax.swing.JOptionPane;
79
80 public class InheritanceTest {
81     public static void main( String args[] )
82     {
83         Point pointRef, p;
84         Circle circleRef, c;
85         String output;
86
87         p = new Point( 30, 50 );
88         c = new Circle( 2.7, 120, 89 );
89
90         output = "Point p: " + p.toString() +
91                 "\nCircle c: " + c.toString();
92
93         // use the "is a" relationship to refer to a Circle
94         // with a Point reference
95         pointRef = c;    // assign Circle to pointRef
96
97         output += "\n\nCircle c (via pointRef): " +
98                 pointRef.toString();
99
100        // Use downcasting (casting a superclass reference to a
101        // subclass data type) to assign pointRef to circleRef
102        circleRef = (Circle) pointRef;
103
104        output += "\n\nCircle c (via circleRef): " +
105                circleRef.toString();
```

```
106
107     DecimalFormat precision2 = new DecimalFormat( "0.00" );
108     output += "\nArea of c (via circleRef): " +
109         precision2.format( circleRef.area() );
110
111     // Attempt to refer to Point object
112     // with Circle reference
113     if ( p instanceof Circle ) {
114         circleRef = (Circle) p; // line 40 in Test.java
115         output += "\n\nncast successful";
116     }
117     else
118         output += "\n\np does not refer to a Circle";
119
120     JOptionPane.showMessageDialog( null, output,
121         "Demonstrating the \"is a\" relationship",
122         JOptionPane.INFORMATION_MESSAGE );
123
124     System.exit( 0 );
125 }
126 }
```

Kết quả ví dụ kế thừa

Demonstrating the "is a" relationship

Point p: [30, 50]

Circle c: Center = [120, 89]; Radius = 2.7

Circle c (via pointRef): Center = [120, 89]; Radius = 2.7

Circle c (via circleRef): Center = [120, 89]; Radius = 2.7

Area of c (via circleRef): 22.90

p does not refer to a Circle

OK

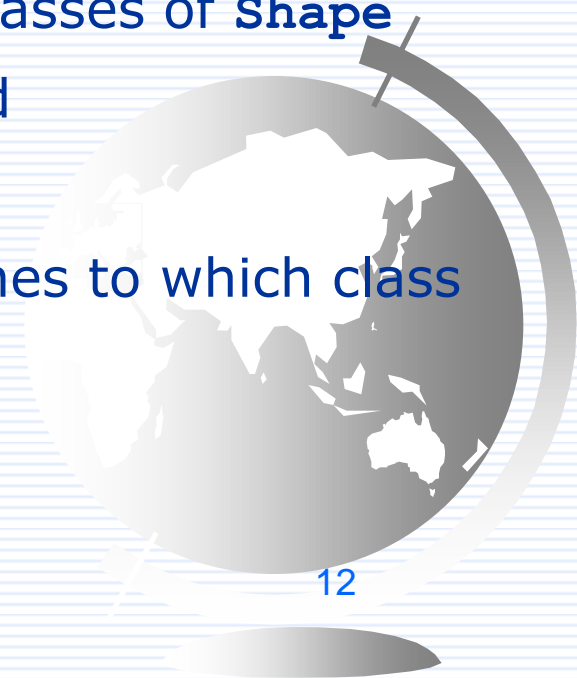
Kết buộc phương thức động

✓ Kết buộc phương thức động

- At execution time, method calls routed to appropriate version
 - Method called for appropriate class

✓ Example

- **Triangle**, **Circle**, and **Square** all subclasses of **Shape**
 - Each has an overridden **draw** method
- Call **draw** using superclass references
 - At execution time, program determines to which class the reference is actually pointing
 - Calls appropriate **draw** method

Phương thức và lớp final

✓ Biến **final**

- Indicates they cannot be modified after declaration
- Must be initialized when declared

✓ Phương thức **final**

- Cannot be overridden in a subclass
- **static** and **private** methods are implicitly **final**
- Program can inline **final** methods
 - Actually inserts method code at method call locations
 - Improves program performance

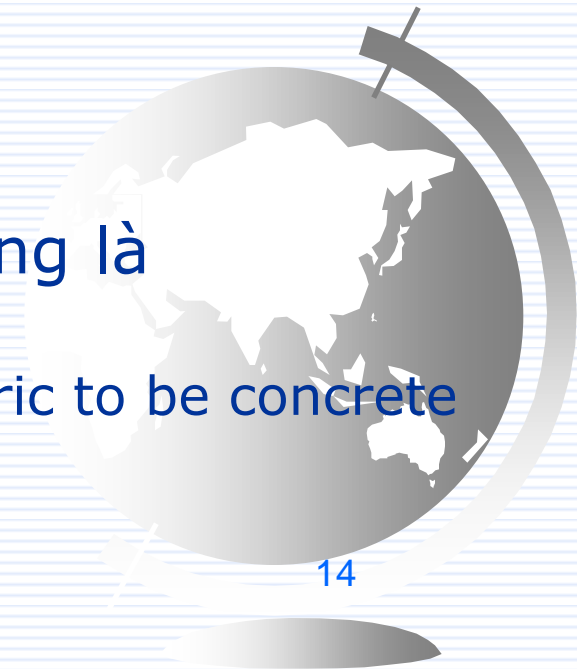
✓ Lớp **final**

- Cannot be a superclass (cannot inherit from it)
- All methods in class are implicitly **final**

Lớp trừu tượng và Lớp cụ thể

- ✓ Lớp trừu tượng (**abstract class**)
 - Sole purpose is to be a superclass
 - Other classes inherit from it
 - Cannot instantiate objects of an abstract class
 - Can still define constructor
 - Too generic to define real objects
 - Declare class with keyword **abstract**
- ✓ Lớp cụ thể (**Concrete class**)
 - Can instantiate objects
 - Provide specifics
- ✓ Hầu hết các lớp quá tổng quát thường là **abstract**
 - **TwoDimensionalShape** - too generic to be concrete

Đa hình trong Java

✓ Tính đa hình

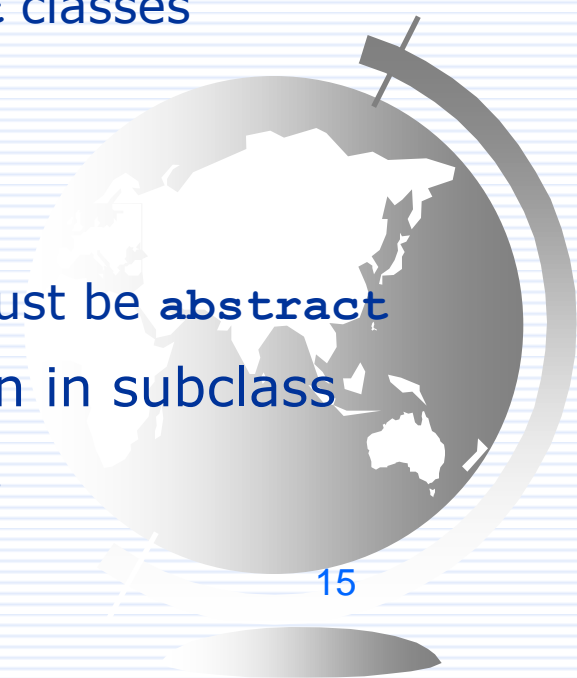
- Gọi một phương thức có thể sinh ra các hành động khác nhau, phụ thuộc vào đối tượng gọi.

✓ Tham chiếu

- Can create references to **abstract** classes
 - Cannot instantiate objects of **abstract** classes

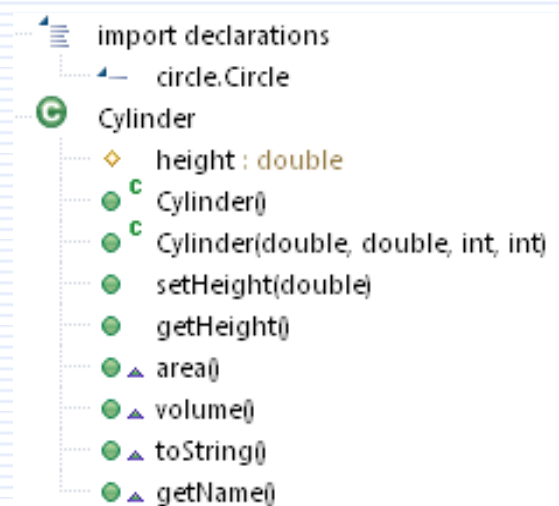
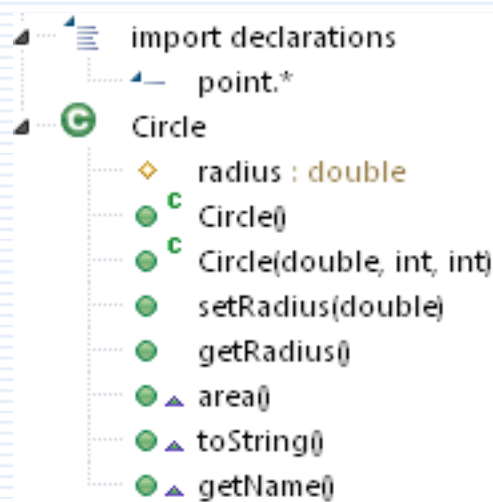
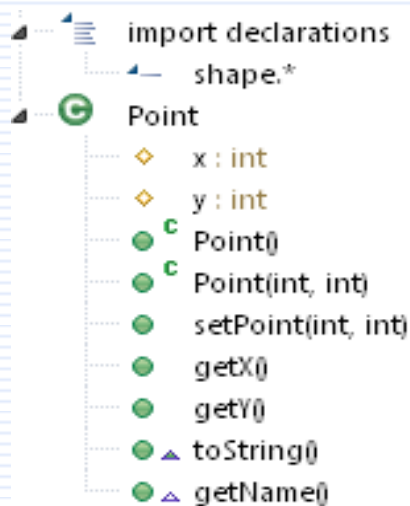
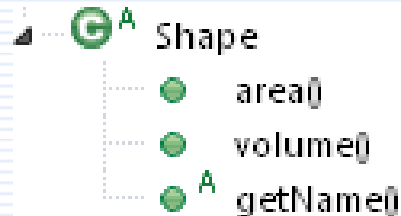
✓ Phương thức **abstract**

- Dùng từ khóa **abstract**
 - Any class with an **abstract** method must be **abstract**
- **abstract** methods must be overridden in subclass
 - Otherwise, subclass must be **abstract**

Đa hình trong Java

✓ Sơ đồ lớp một ví dụ đa hình


```
1 // Fig. 27.4: Shape.java
2 // Definition of abstract base class Shape
3
4 public abstract class Shape {
5     public double area() { return 0.0; }
6     public double volume() { return 0.0; }
7     public abstract String getName();
```



```
9 // Fig. 27.4: Point.java
10 // Definition of class Point
11
12 public class Point extends Shape {
13     protected int x, y; // coordinates of the Point
14
15     // no-argument constructor
16     public Point() { setPoint( 0, 0 ); }
17
18     // constructor
19     public Point( int a, int b ) { setPoint( a, b ); }
20
21     // Set x and y coordinates of Point
22     public void setPoint( int a, int b )
23     {
24         x = a;
25         y = b;
26     }
27
28     // get x coordinate
29     public int getX() { return x; }
30
31     // get y coordinate
32     public int getY() { return y; }
33
34     // convert the point into a String representation
35     public String toString()
36     { return "[" + x + ", " + y + "]; }
37
38     // return the class name
39     public String getName() { return "Point"; }
40 }
```

```
41 // Fig. 27.10: Circle.java
42 // Definition of class Circle
43
44 public class Circle extends Point { // inherits from Point
45     protected double radius;
46
47     // no-argument constructor
48     public Circle()
49     {
50         // implicit call to superclass constructor here
51         setRadius( 0 );
52     }
53
54     // Constructor
55     public Circle( double r, int a, int b )
56     {
57         super( a, b ); // call the superclass constructor
58         setRadius( r );
59     }
60
61     // Set radius of Circle
62     public void setRadius( double r )
63     { radius = ( r >= 0 ? r : 0 ); }
64
65     // Get radius of Circle
66     public double getRadius() { return radius; }
67
68     // Calculate area of Circle
69     public double area() { return Math.PI * radius * radius; }
70
```

```
71 // convert the Circle to a String

72 public String toString()

73     { return "Center = " + super.toString() +

74         "; Radius = " + radius; }

75

76 // return the class name

77 public String getName() { return "Circle"; }

78 }
```



```
79 // Fig. 27.10: Cylinder.java
80 // Definition of class Cylinder
81
82 public class Cylinder extends Circle {
83     protected double height; // height of Cylinder
84
85     // no-argument constructor
86     public Cylinder()
87     {
88         // implicit call to superclass constructor here
89         setHeight( 0 );
90     }
91
92     // constructor
93     public Cylinder( double h, double r, int a, int b )
94     {
95         super( r, a, b ); // call superclass constructor
96         setHeight( h );
97     }
98
99     // Set height of Cylinder
100    public void setHeight( double h )
101        { height = ( h >= 0 ? h : 0 ); }
102
103    // Get height of Cylinder
104    public double getHeight() { return height; }
105
106    // Calculate area of Cylinder (i.e., surface area)
107    public double area()
108    {
109        return 2 * super.area() +
110            2 * Math.PI * radius * height;
```

```
111     }
112
113     // Calculate volume of Cylinder
114     public double volume() { return super.area() * height; }
115
116     // Convert a Cylinder to a String
117     public String toString()
118     { return super.toString() + "; Height = " + height; }
119
120     // Return the class name
121     public String getName() { return "Cylinder"; }
122 }
```



```
123// Fig. 27.10: Test.java
124// Driver for point, circle, cylinder hierarchy
125import javax.swing.JOptionPane;
126import java.text.DecimalFormat;
127
128public class Test {
129    public static void main( String args[] )
130    {
131        Point point = new Point( 7, 11 );
132        Circle circle = new Circle( 3.5, 22, 8 );
133        Cylinder cylinder = new Cylinder( 10, 3.3, 10, 10 );
134
135        Shape arrayOfShapes[];
136
137        arrayOfShapes = new Shape[ 3 ];
138
139        // aim arrayOfShapes[0] at subclass Point object
140        arrayOfShapes[ 0 ] = point;
141
142        // aim arrayOfShapes[1] at subclass Circle object
143        arrayOfShapes[ 1 ] = circle;
144
145        // aim arrayOfShapes[2] at subclass Cylinder object
146        arrayOfShapes[ 2 ] = cylinder;
147
148        String output =
149            point.getName() + ": " + point.toString() + "\n" +
150            circle.getName() + ": " + circle.toString() + "\n" +
```

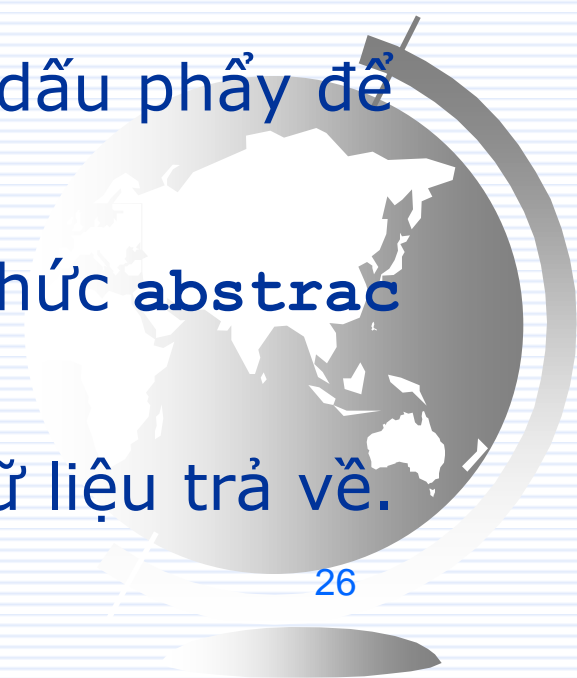
```
151         cylinder.getName() + ": " + cylinder.toString();
152
153     DecimalFormat precision2 = new DecimalFormat( "0.00" );
154
155     // Loop through arrayOfShapes and print the name,
156     // area, and volume of each object.
157     for ( int i = 0; i < arrayOfShapes.length; i++ ) {
158         output += "\n\n" +
159             arrayOfShapes[ i ].getName() + ": " +
160             arrayOfShapes[ i ].toString() +
161             "\nArea = " +
162             precision2.format( arrayOfShapes[ i ].area() ) +
163             "\nVolume = " +
164             precision2.format( arrayOfShapes[ i ].volume() );
165     }
166
167     JOptionPane.showMessageDialog( null, output,
168         "Demonstrating Polymorphism",
169         JOptionPane.INFORMATION_MESSAGE );
170
171     System.exit( 0 );
172 }
173 }
```


Kết quả ví dụ

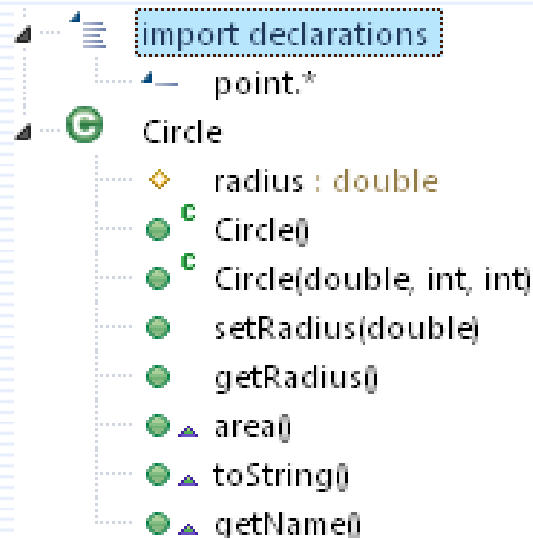
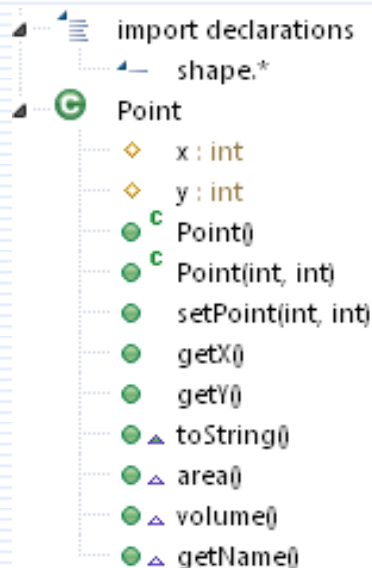
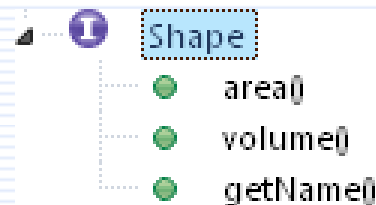
Giao diện trong Java

- ✓ Giao diện
 - Dùng từ khóa **interface**
 - Có tập phương thức **public abstract**
- ✓ Sử dụng giao diện
 - Dùng từ khóa **implements**
 - Nhiều interfaces thì sử dụng dấu phẩy để ngăn cách
 - Phải định nghĩa tất cả phương thức **abstract** trong interface
 - Cùng số lượng đối số, kiểu dữ liệu trả về.

Giao diện trong Java

✓ Sơ đồ lớp một ví dụ đa hình


```
1 // Fig. 27.5: Shape.java
2 // Definition of interface Shape
3
4 public interface Shape {
5     public abstract double area();
6     public abstract double volume();
7     public abstract String getName();
8 }
```



```
9 // Fig. 27.5: Point.java
10 // Definition of class Point
11
12 public class Point extends Object implements Shape {
13     protected int x, y; // coordinates of the Point
14
15     // no-argument constructor
16     public Point() { setPoint( 0, 0 ); }
17
18     // constructor
19     public Point( int a, int b ) { setPoint( a, b ); }
20
21     // Set x and y coordinates of Point
22     public void setPoint( int a, int b )
23     {
24         x = a;
25         y = b;
26     }
27
28     // get x coordinate
29     public int getX() { return x; }
30
31     // get y coordinate
32     public int getY() { return y; }
33
34     // convert the point into a String representation
35     public String toString()
36     { return "[" + x + ", " + y + "]; }
37
38     // return the area
39     public double area() { return 0.0; }
40
```

```
41 // return the volume
42 public double volume() { return 0.0; }
43
44 // return the class name
45 public String getName() { return "Point"; }
46 }
```



```
1 // Fig. 27.5: Circle.java
2 // Definition of class Circle
3
4 public class Circle extends Point { // inherits from Point
5     protected double radius;
6
7     // no-argument constructor
8     public Circle()
9     {
10         // implicit call to superclass constructor here
11         setRadius( 0 );
12     }
13
14     // Constructor
15     public Circle( double r, int a, int b )
16     {
17         super( a, b ); // call the superclass constructor
18         setRadius( r );
19     }
20
21     // Set radius of Circle
22     public void setRadius( double r )
23     { radius = ( r >= 0 ? r : 0 ); }
24
25     // Get radius of Circle
26     public double getRadius() { return radius; }
27
28     // Calculate area of Circle
29     public double area() { return Math.PI * radius * radius; }
30
```

```
31 // convert the Circle to a String
32 public String toString()
33     { return "Center = " + super.toString() +
34         "; Radius = " + radius; }
35
36 // return the class name
37 public String getName() { return "Circle"; }
```



```
39 // Fig. 27.5: Cylinder.java
40 // Definition of class Cylinder
41
42 public class Cylinder extends Circle {
43     protected double height; // height of Cylinder
44
45     // no-argument constructor
46     public Cylinder()
47     {
48         // implicit call to superclass constructor here
49         setHeight( 0 );
50     }
51
52     // constructor
53     public Cylinder( double h, double r, int a, int b )
54     {
55         super( r, a, b ); // call superclass constructor
56         setHeight( h );
57     }
58
59     // Set height of Cylinder
60     public void setHeight( double h )
61     { height = ( h >= 0 ? h : 0 ); }
62
63     // Get height of Cylinder
64     public double getHeight() { return height; }
65
66     // Calculate area of Cylinder (i.e., surface area)
67     public double area()
68     {
69         return 2 * super.area() +
70             2 * Math.PI * radius * height;
```

```
71     }  
72  
73     // Calculate volume of Cylinder  
74     public double volume() { return super.area() * height; }  
75  
76     // Convert a Cylinder to a String  
77     public String toString()  
78     { return super.toString() + "; Height = " + height; }  
79  
80     // Return the class name  
81     public String getName() { return "Cylinder"; }
```



```
83 // Fig. 27.5: Test.java
84 // Driver for point, circle, cylinder hierarchy
85 import javax.swing.JOptionPane;
86 import java.text.DecimalFormat;
87
88 public class Test {
89     public static void main( String args[] )
90     {
91         Point point = new Point( 7, 11 );
92         Circle circle = new Circle( 3.5, 22, 8 );
93         Cylinder cylinder = new Cylinder( 10, 3.3, 10, 10 );
94
95         Shape arrayOfShapes[];
96
97         arrayOfShapes = new Shape[ 3 ];
98
99         // aim arrayOfShapes[0] at subclass Point object
100        arrayOfShapes[ 0 ] = point;
101
102        // aim arrayOfShapes[1] at subclass Circle object
103        arrayOfShapes[ 1 ] = circle;
104
105        // aim arrayOfShapes[2] at subclass Cylinder object
106        arrayOfShapes[ 2 ] = cylinder;
107
108        String output =
109            point.getName() + ": " + point.toString() + "\n" +
110            circle.getName() + ": " + circle.toString() + "\n" +
```

```
111         cylinder.getName() + ": " + cylinder.toString();
112
113     DecimalFormat precision2 = new DecimalFormat( "#0.00" );
114
115     // Loop through arrayOfShapes and print the name,
116     // area, and volume of each object.
117     for ( int i = 0; i < arrayOfShapes.length; i++ ) {
118         output += "\n\n" +
119             arrayOfShapes[ i ].getName() + ": " +
120             arrayOfShapes[ i ].toString() +
121             "\nArea = " +
122             precision2.format( arrayOfShapes[ i ].area() ) +
123             "\nVolume = " +
124             precision2.format( arrayOfShapes[ i ].volume() );
125     }
126
127     JOptionPane.showMessageDialog( null, output,
128         "Demonstrating Polymorphism",
129         JOptionPane.INFORMATION_MESSAGE );
130
131     System.exit( 0 );
132 }
133 }
```

Kết quả ví dụ

Demonstrating Polymorphism

Point: [7, 11]

Circle: Center = [22, 8]; Radius = 3.5

Cylinder: Center = [10, 10]; Radius = 3.3; Height = 10.0

Point: [7, 11]

Area = 0.00

Volume = 0.00

Circle: Center = [22, 8]; Radius = 3.5

Area = 38.48

Volume = 0.00

Cylinder: Center = [10, 10]; Radius = 3.3; Height = 10.0

Area = 275.77

Volume = 342.12

OK

- ✓ Xây dựng chương trình gồm các lớp tam giác đều, hình chữ nhật, hình tròn có chung thể hiện phương thức `Area()` – Tính diện tích.
 1. Dùng lớp `asbtract`
 2. Dùng `interface`

